

INDEX GENERALIS

etiam solitus Capituli, sed pertinet ad Papam, etiam seclusa reservatione, & non est reservanda futuro Episcopo; *ibid. num. 55.* & 56.

Capitulum non potest se intromittere in electione Penitentiarii, quavis Episcopus sit absens, sed ipse poterit, ubicumque fuerit, eligere Penitentiarium; *ibid. num. 57.* & 58.

Quavis electio Penitentiarii quandocumque facienda spectet ad solum Episcopum, vel eo absente, ad suum Vicarium ad hoc specialiter delegatum absque consensu Capituli, collatio tamen Præbendæ unitate officii Penitentiarii ab illis fieri debet, ad quos ante spebat; *ibid. num. 59.*

Præbenda officio Penitentiarii unifera debet esse integra, & canonicalis. Et si fructus omnes in distributionibus quotidianis consistent, tunc distributiones habebuntur pro Præbenda; *ibid. num. 60.* & 61.

Non potest Episcopus primam Præbendam vacantem assignare pro Penitentiario, quavis in loco videtur magis necessarius, sed prius debet erigi Theologalis: quod si aliqui e contra expediens magis dicetur, audeunda est sedes Apostolica; *ibid. n. 62.* & 63. Canonicus Penitentiarius non potest optari, nec ipse potest aliam Præbendam optare; potest tamen Penitentiarius resignari etiam in favorem alterius, dummodo habeat requisita; *ibid. num. 64.* & 65.

Penitentiarius Præbenda erectione non habet locum in ea, que vigore statuti a sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimiserit Canonicus, qui novissime optat, huic muneri affecta, & unita maneat; *ibid. num. 66.*

Penitentiarius ex ipso, quod est institutus, habet a Jure, & Concilio facultatem audiendi Confessiones, & est veluti Parochus totius diocesis, quem quilibet confiteri potest, & satisfacere precepto; *ibid. num. 67.* & 68.

Penitentiarius institutus pro audiendis confessionibus unius diocesis, non potest audire in alia etiam habentium bullam, vel licentiam sui Parochi, nec potest suam auctoritatem delegare, nec potest in causis expresse ab Episcopo sibi reservatos; *ibid. num. 69.* ad 72.

Penitentiarius tenet integras Confessiones audire, non autem solos casus reservatos; nec recusare potest confessiones audire, & si renuerit, poterit ab Episcopo puniri; immo etiam non vocatus tenet Sedi confessionali ab Episcopo assignata festis solemnioribus, quæ assignantur; *ibid. n. 73.* ad 76.

Non debet tamen Penitentiarius tenere in manu virginem, seu bacchettam, sicut in Urbe, nec potest cogi ab Episcopo ad sedem confessionalem, si non adiungit qui sua opera uti velint; nec ad maiorem residentiam, quam aliis Canonici; dummodo tamen non abs tempore, quo frequentius penitentie accidunt, & festis solemnioribus, quæ assignantur; *ibid. num. 77.* & 78.

Penitentiarius quando habendum sit pro presente in choro, vel non, proponitur; *ibid. num. 79.* ad 82. Canonicus Penitentiarius non præcedit aliis Canonici, non obstante contraria consuetudine, & is approbat, & in possessionem immissus a Delegato Apostolico, potest audire confessiones absque Ordinario; non potest tamen esse Vicarius Generalis, nisi sit rara opinio; *ibid. num. 83.* ad 85.

Canonicus Penitentiarius non admittendus in Confessarium Monialium, nisi utrique muneri satisfacere queat; *ibid. num. 86.*

Hodie tamen quoad Canonicum Theologum, & Penitentiarium attendenda est novissima constitutio Benedicti XIII. *incip. Pastoralis:* quæ afferunt, & iuxta ipsam per concursum eligi debent; *ibid. n. 87.* ad 89.

Vide plura ad interpretationem constitutionis San. Mem. Benedicti XIII. quæ *incip. Pastoralis:* quæ afferunt, & super electione Canonicarum Theologalium, & Institutione Canonici Penitentiarii; *ibid. in nov. add. num. 112.* & seqq.

Protonotarius Apostolicus non potest in functionibus, & aliis officiis publicis sibi tamquam Canonicali competentibus uti Habitum Protonotarii, sed suo habitu canonicali; bene vero non competentibus tamquam Canonicali, & si cum habitu Protonotarii inter sit choro, non lucratur fructus, & distributiones sui Canonicalis, non obstante consensu, & concordia Capituli, & reputatur tamquam extraneus; *ibid. num. 90.* & 95.

Potest tamen Dignitates, & Canonici Protonotarii in ecclesia uti subiana violacea, dummodo in reliquis gerant Habitum similem, & aequalem alii Canonicalis; *ibid. num. 96.* & 97.

Protonotarius, si sit prima Dignitas, potest in choro deferre rochettam cum mantelletto, si vero non prima Dignitas, sedere debet in suo stallo cum suo habitu canonicali; *ibid. num. 98.*

Protonotarius, etiam non sit prima Dignitas, potest procedere Archidiaco primo Dignitatem; dummodo tunc non lucratur distributiones quotidianas, at eo uti non potest in processionibus, & in aliis officiis publicis, in quibus cum Capitulo intervenit; *ibid. n. 99.* & 100.

Indultum Jubilationis, quod est ecclesie odiosum, & idem parce concedendum non constito de laudabili servitio ecclesie per 40. annos post clericatus praestito, ac de aliqua commiserationis causa, quæ una cum laudabili servitio concurrende debet, non solet, neque debet concedi, & concedendum non à Capitulo, sed à Sac. Congreg. *ibid. num. 101.* ad 103.

Concesso legitime aliqui Canonico à Sacra Cong. Indulto Jubilationis, talis Canonicus Jubilatus debet participare de distributionibus instar aliorum, & etiam ea quæ proveniunt ex emolumentis processionum, anniversariorum, & aliorum, dummodo testatorum voluntas non obstat; *ibid. num. 104.* ad 107.

Indultum Jubilationis, quantumcumque amplum, non comprehendit anniversaria non fixa, & pro soli vere, & corporaliter interessentibus a testatore reliqua, nisi in Indulto sit expressa voluntas Papæ Testatoris menti claræ derogantis, & etiam talia anniversaria Indulatio explicite indulgentia, & alia participantur, etiam non intersit, & onera missarum pro rata non adimplent; *ibid. num. 108.* & 109. Canonici Jubilati non tenentur, neque per se ipsos, neque per alios missam conventualem per turnum celebrare, nec potest Episcopus statuere, ne eis debeat distributiones extraordinarie, quæ ob absentiam, vel vacationem Canonicorum interessentibus accrescant; *ibid. num. 110.* & 111.

Quad ea, quæ concernunt Coadjutorias, Canonicos Coadjutores, & Coadjutores.

Coadjutorie cur adiuvante, & etiam contra dispositionem Tridentini permitti; Vide verb. Canonici, art. 10. num. 1. ad 6.

Ut excludatur votum capitandæ mortis, super quo est fundata reprobatio expectacionum, pro obtinenda Coadjutoria exigitur requisitus, & consensus Coadjutorum adnotandum in libris publicis Cameræ, vel Cancelleriæ, immo requiritur etiam consensus Capituli à majori parte datus, & insuper literæ Commendatæ Episcopi, vel Capituli de qualitatibus Coadjutorum, & indigenitate ecclesie; *ibid. num. 7.* ad 10.

Consensus Capituli in gratia Coadjutorie cum futura successione, non ex aliqua necessitate, sed ex superabundanti Papa exquirere solet; *ibid. in nov. add. num. 71.*

Immo necessarius nec est consensus Capituli, tametsi jus eligendi, & quidem in omnibus mensibus, spectet ad ipsum Capitulum; *ibid. in nov. add. n. 72.* & 73.

Num sit necessarius consensus patroni laici pro gratia Coadjutorie cum futura successione; *ibid. in nov. add. num. 74.*

Litteræ commendatæ Episcopi non sunt de forma Coadjutorie cum futura successione; *ibid. in nov. add. num. 75.*

Coad-

RERUM NOTABILIUM.

Coadjutor, vivente Coadjuto, non est vere Canonicalis, sed dicitur fictus Canonicalis, & Beneficiatus, & post omnes sedere debet, non obstante statuto in contrarium disponeat; *ibid. num. 11.* ad 15.

Excepitum tamen Coadjutores Dignitatum, qui idem prostis stallum obtinere debent, quod obtinent sui Coadjuti, si presentes essent, & præcedunt Canonicalis, & Dignitatibus inferioribus; *ibid. n. 16.*

Coadjutor in absentia Coadjuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus ecclesiæ parochialium, scilicet praedicti veri Canonicali; *ibid. num. 17.*

Coadjutor, vivente Coadjuto, stante divisione Canonicalum in ecclesia cathedrali in Ordines subdiaconales &c. si sit Coadjutor Canonicali Presbyteri, installandus est ultimo loco in Ordine presbyterali, & præcedentiam acquirit super inferiorum Ordinem, quavis Coadjutor non sit Sacerdos, & etiam eo presente, & per seipsum inserviente; necnon assignatur plene differentia inter Coadjutores Dignitatum & Coadjutores Canonicalorum; *ibid. num. 18.* ad 21.

Coadjutores ex forma Coadjutorie extra suam ecclesiam, & sine Capitulo nullam habent prærogativam, ac si non essent Coadjutores; *ibid. num. 22.* & 23.

Coadjutor debet habere locum capite possessionis post mortem Coadjuti, & non locum possessionis capite eo vivente, quavis accederet ad annos 20. *ibid. num. 24.* ad 26.

At vero si suscipit possessionem Canonicalis, vivente Coadjuto, ex tunc pro tempore, quando venient casus cessationis Coadjutorie, non indiget nova possessionis post mortem Coadjuti, si fuit capta capitulo; *ibid. num. 27.* & 28.

Coadjutor debet præcedentia supra alios Canonicalis non à die capta possessionis Coadjutorie cum futura successione, sed à die apprehensione possessionis per obitum coadijuti; *ibid. in nov. add. num. 6.*

Quavis gratia Coadjutorie cum futura successione operetur clausula: *Eiam actu nunc, vel modo præmisso, vel alio quovis modo actu vacet;* *ibid. in nov. add. num. 77.*

Coadjutor gaudent regula de annali, & triennali possessione, etiam non sit ei data nova possessio post mortem Coadjuti, si per annum &c. post mortem Coadjuti continuaverit in possessione; *ib. n. 29.*

Coadjutor tenetur residere, & divinis inserire, etiam in casu, quo Coadjutus propter infirmatatem, vel legitimate impeditus non tenetur aliquoquin residere; potest tamen gaudente de mensibus dati causa recreationis, & traditur servandus modus; *ibid. num. 31.* & 32.

Coadjutor tenetur celebrare missas, quas vigore testamenti, & institutionis capellaniæ ipse Coadjutor celebrare tenetur, quando Coadjutor est legitimate impeditus, & inde consecratio adducatur; *ibid. num. 33.* ad 36.

Quavis Coadjutor non sit in Sacris constitutus, potest omnia, & singula facere & exercere, quæ sine parmentis sacris cum cappa, & cotta facere possunt Coadjutor, si præsens eset; *ibid. num. 37.*

Coadjutor lucratu distributiones quotidianas, absente Coadjuto ad ipsius Coadjuti utilitatem, quo infirmo vel impedito, adhuc eas lucratur etiam horis canonicalis non intersit, si ex forma, seu literis Coadjutorie ipsæ Coadjutus numquam tenuerit horis canonicalis intersit; *ibid. num. 39.*

Tres sunt cause legitimæ, quarum aliqua interveniente tam Coadjutor, quam Coadjutus lucratu distributiones, non obstante absentia, & assignantur; *ibid. num. 39.* & 40.

Si vero ex literis Coadjutorie apparent Coadjutum non eximi totaliter à residencia, quando habili sit, & quando Coadjutor sit absens, tunc Coadjutor tenetur inserire per se, & lucratur distributiones;

quo infirmo, vel impedito, si Coadjutor non residet, non debentur ei distributiones quotidianæ, & punctatur in ipsius dampnum; *ibid. num. 41.* & 42.

Coadjutor non potest lucrari distributiones quotidianas, quando Coadjutus est præsens, nec lucrat, quæ dantur Canonicalis, & Præbendatis propriæ ecclesiæ, nisi quando celebrat pro ipso Coadjuto; *ibid. num. 43.* & 44.

Coadjutor datus Canonicali non ordinato ad formam statutis requirentis certum Ordinem in Canonicali sub pena amissionis ejusdem partis fructuum, non lucratur hujusmodi fructus pro Coadjuto, quavis ipse Coadjutor esset ordinatus ad formam dicti statutis; *ibid. num. 45.*

Coadjutor inserviens non potest lucrari fructus Præbendæ pro Præbendato Coadjuto pro eo tempore, quo dictus Coadjutor culpabilis repertus maneat carceratus, & adnotatur ad quid, & qualiter obstat, vel non, si sit excommunicatus; *ib. n. 46.* ad 49.

Coadjutor potest uti privilegiis concessis veris Canonicali optandi Beneficia, ad utilitatem tamen, & commoditatim Coadjuti, & in processionibus, si simul sit Rector, adhuc incidere potest sub cruce Canonicalorum; *ibid. num. 50.* & 51.

Coadjutor, & Coadjutus possunt simul in habitu Canonicali interesse in processionibus, & missarum solemnium, Coadjutus in locosibi debito, & Coadjutor post omnes Canonicalis; *ibid. num. 52.*

Coadjutor non tenetur ad onera Canonicalium junioriorum, licet tenetur ad onera sui Coadjuti, nec tenetur tempore concessionis Coadjutorie habere Ordinem Presbyteralem, licet statuto ecclesiæ id cautum fuerit, sed sufficiat habere clericalem, & legitimam aetatem ad Ordinem requisitam; *ibid. num. 53.* & 54.

Coadjutor non potest esse Judex Apostolicus, seu Delegatus Papæ, nec designari Judex synodaliter, non tenetur tamen ad Fidei professionem, nisi cum fuerit successoris locus, nec ad officium canonicalum rectitudinum, sed Proprietatis; *ibid. num. 55.* ad 60.

Coadjutor consequi non potest fructus ex beneficio Coadjuti; Immo lucratur etiam distributiones quotidianas absente Coadjuto ad utilitatem ipsius Coadjuti; *ibid. num. 61.* & 62.

Coadjutor non potest gaudere privilegiis & indultis percepidi fructibus in absentia, puta ratione studii, aut Lectura in aliqua Universitate, quibus Coadjutor gaudere potest, in ingressu tamen non tenetur Fabricæ solvere, quod est conventione solvi per Canonicos de novo ingressis; *ib. n. 63.* & 64.

Coadjutor non potest exercere officia, ad quæ Coadjutor electus est, ei tamen Canonicali tenentur inserire, & ministriare, potest tenentur inserire Coadjutor in omnibus functionibus canonicalibus; *ib. num. 65.* & 66.

Coadjutor non potest ordinari ad Titulum Coadjutorie: nec est comprehensus in statuto, quod ex aliqua causa jubilare facit Canonicalis; nec etiam Coadjutor absente potest Capitulis interesse, vel volum dare, nec officium antianianum exercere, nisi in Literis Apostolicis hæc expresse concedantur; *ibid. num. 67.* 68. & 69.

Varia in supplementum de Canonicalis.

Non licet novum habitum, sive signum à Canonicalis cathedralis ecclesiæ absque Sedis Apostolicae autoritate assumi, nec deferriri possunt alii ut nisi incedendo collegialiter una cum Capitulo; Vide verb. Canonicalis, art. 11. num. 1. & 2.

Canonicali Cathedralis non sunt in Dignitate ecclesiastica constituti, nisi late sumpto vocabulo, sed dicuntur Clerici primi Ordinis, sunt tamen personæ in Dignitate constituti ad hoc ut possit coram eis fieri translatio pensionis; *ibid. num. 3.*

Collegia simplex præcedit omnibus ecclesiæ simplicibus, & quæ tantum parochiales sunt, & Canonicali collegiate de Jure Insignis præferuntur Canonicali collegiate, quæ est insignis per Indulatum de recenti, *ibid. num. 4.* ad 6.

INDEX GENERALIS

Canonicus collegiat, quamvis périssimus Doctor, eligi non potest in Judicem synodalem, & Canonicus celebrans in collegiis non tenetur facere reverentiam Vicario Generali presenti in fine missæ ante benedictionem; *ibid.* num. 7. & 8.

Canonicorum ad privationem potest procedere Episcopus sine Adjunctis ex causa, quod Ordines suis Præbendis annexos non suscepint. Si tamen contra Potentiarium non residentem velit ad privationem procedere, servare tenetur præscriptum à Trid. & Canonicis ab eo ad palatium vocati, iri tenentur, secus si à Vicario; *ibid.* num. 9. ad 11.

Canonicis cathedralis, & collegiate debent retinere tabellam horariorum, & officia divina persolvere statutis horis, & ad id possunt cogi per Episcopum; ut etiam ad dicendum cantum Greg. *ib.* n. 12. & 13.

Canonicis abesse volunt extra diocesim tenentur semper petre licentiam ab Episcopo, quæ denegari non potest, si honeste, & rationabiliter petatur; & absens de licentia Sacrae Cong. cum clausula: *Dimitissa teria parte fructuum*, dimittit tertiam, quæ superest, detracta pensione; *ibid.* num. 14. 15. & 16.

Contra enim Canonicos non residentes, ultra amissionem distributionum quotidianarum, potest Episcopus procedere per multas pecuniarias; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 26.

Canonici erigere Episcopus non potest sine consensu Capituli: si tamen irrationaliter negetur, superior supplet: nec etiam potest Episcopus auctoritate ordinaria creare Canonicos supranumerarios absque consensu Capituli, & Canonicorum; *ibid.* num. 17. ad 19.

Canonici supranumerarios neque ad futuram Præbendam creari potest: & edicere de supranumerario ex mandato Pape, ac supranumerarii explicantur; *ibid.* num. 20. ad 22.

Si Canonici supranumerarius fui admissus per Capitulum simpliciter sine præservatione suorum Iurium, quotidianas lucratur distributiones: ac in iuriis atas de supranumerariis, ex privilegio Apostoli, recipiunt: iteque datur posse permitti, quod Canonici deputent in Parochium Canonicum supranumerarium; *ibid.* num. 23. ad 25.

Quid sit Media, quid Tertia Canoniceorum, & quando concedatur: Vide *ibid.* in add. *Aucto.* num. 27. ad 30.

Varia resolutionum Sac. Congregationis Concilii capita referuntur, quibus norma datur assistentia, quæ Canonici Episcopo debent præstare; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 30.

Et variae pariter effteruntur ejus Sac. Congregationis resolutiones, quæ attendi debent à Coadjutoris, & Coadjutoribus; *ibid.* in add. *Aucto.* loc. cit.

Canonici & Dignitates ubique ad psallendum tenentur, non obstante qualibet consuetudine, aut præsumptis privilegiis; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 31.

Diversa referuntur spectantia ad Canonicos Regulares Lateranenses, & Sanctissimi Salvatoris, præsertim circa Beneficiorum Secularium incapacitatem; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 32. & seqq.

Canonici Regulares Ordinis Hospitalarii S. Spiritus, ejusque Ordines Moniales in Hispania, & Polonia degentes, eximuntur à jurisdictione Præceptoris Generalis S. Spiritus in Saxio de Urbe; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 36.

Ei Canonici Regulares S. Augustini monasterii Ultiensis in Alpibus secularizati fuerunt, excepto castitatis voto; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 37.

Erectio novi Canonici est subiecta, si Summo Pontifici non fuerit expressum statutum prohibens augeri numerus Canonicatum; *ibid.* in nov. add. num. 27. & 28.

Canonici nova erectionis an & quando participent proventus Capitali, & an & quomodo tensantur ad onera Capituli; & Quænam præcedentia debetur Canonicis secundæ erectionis; *ibid.* in nov. add. n. 31.

CANONICI REGULARES.

Canonici Regulares Lateranenses, & SS. Salvatoris declarantur incapaces obtinendi beneficia Secularia. Vide verb. *Canonici Regulares in add. Aucto.* num. 1.

Provisi de beneficiis non possunt à claustris discedere; *ibid.* num. 2. ad 4.

Alia ad Canonicos Regulares spectantia; Vide *ib.* n. num. 6. ad num. 13.

CANONIZATIO Sanctorum; Vide verb. *Veneratio Sanctorum per tot.*

CANTIONES.

Cantiones obscenæ & inhonestæ quando sint peccata venialia, & quando mortalia? Vide verb. *Luxuria, num. 86. & 87.*

Cantiones vulgari sermone non sunt canende in festo Corporis Christi; Vide verb. *Processio, num. 52.*

Ne canatur musica lingua vernacula, quantumvis cantincola, & verba spiritualia sint, Episcopus prohibere potest, non obstante quacunque in contrarium consuetudinem; Vide verb. *Ecclesia, art. 5. n. 41.*

CAPELLA.

Capella, & Capellana ad invicem conferuntur, quidque sint, disseritur, ac varie assignantur acceptio-nes; Vide verb. *Capella, num. 1. ad 15.*

Etymologia vocabuli *Capella*, & quoniam tempore usurpar illud ceperit; *ibid.* in nov. add. n. 76.

Capella construenda pro celebratione missarum debet sufficienter dotari à Patrone, aliter non acquirit Juspatronatus, & si non sit sufficienter dotata, refertur qualiter procedi valeat; *ibid.* ad 16. & 17.

Præceptum de augenda, vel constituenda dote sub pena privationis Jurispatronatus, & capelle, potest quoque fieri à Patrone, etiamsi in fundatione fuerit sufficienter assignata, & deinde traxi temporis furit diminuta, vel desperita, si id absque culpa Rectoris capella, aliter iste, & non ille gravandus; *ibid.* num. 18. ad 21.

Ad quem spectat manutentio altarium, seu capellæ, quæ sunt de Jurepatronatus, ac ornamentorum necessariorum pro eisdem altariis, seu capellis; *ibid.* num. 22. ad 24.

Si Canonici supranumerarius fui admissus per Capitulum simpliciter sine præservatione suorum Iurium, quotidianas lucratur distributiones: ac in iuriis atas de supranumerariis, ex privilegio Apostoli, recipiunt: iteque datur posse permitti, quod Canonici deputent in Parochium Canonicum supranumerarium; *ibid.* num. 23. ad 25.

Quid sit Media, quid Tertia Canoniceorum, & quando concedatur: Vide *ibid.* in add. *Aucto.* num. 27. ad 30.

Varia resolutionum Sac. Congregationis Concilii capita referuntur, quibus norma datur assistentia, quæ Canonici Episcopo debent præstare; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 30.

Et variae pariter effteruntur ejus Sac. Congregationis resolutiones, quæ attendi debent à Coadjutoris, & Coadjutoribus; *ibid.* in add. *Aucto.* loc. cit.

Canonici & Dignitates ubique ad psallendum tenentur, non obstante qualibet consuetudine, aut præsumptis privilegiis; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 31.

Diversa referuntur spectantia ad Canonicos Regulares Lateranenses, & Sanctissimi Salvatoris, præsertim circa Beneficiorum Secularium incapacitatem; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 32. & seqq.

Canonici Regulares Ordinis Hospitalarii S. Spiritus, ejusque Ordines Moniales in Hispania, & Polonia degentes, eximuntur à jurisdictione Præceptoris Generalis S. Spiritus in Saxio de Urbe; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 36.

Ei Canonici Regulares S. Augustini monasterii Ultiensis in Alpibus secularizati fuerunt, excepto castitatis voto; *ibid.* in add. *Aucto.* num. 37.

Erectio novi Canonici est subiecta, si Summo Pontifici non fuerit expressum statutum prohibens augeri numerus Canonicatum; *ibid.* in nov. add. num. 27. & 28.

Canonici nova erectionis an & quando participent proventus Capitali, & an & quomodo tensantur ad onera Capituli; & Quænam præcedentia debetur Canonicis secundæ erectionis; *ibid.* in nov. add. n. 31.

pel-

RERUM NOTABILIUM.

pellas, seu oratoria in grangis, seu dominis ruribus eorumdem nullatenus visitare potest, nec ab eius procurationem exigere, *ib.* n. 49. ad 52.

Sic nec etiam potest Episcopus visitare capellas seu oratoria, quæ in privatiorum domibus sunt, nec ab eius procurationem exigere, tamen permisum ei est videre saltem per viam denuntiationis, aut Inquisitionis, an decenter, & cum debita reverentia sacrificium missæ ibi celebretur, *ib.* n. 53. & 54.

Episcopus dispensare non potest, ut missæ relicta à testatore in una capella, dicantur, vel remittantur in alia, quando satisfieri possunt in propria, *ib.* num. 55.

Capellæ privatiorum palatiorum non gaudent Immunitate, ut nec etiam capella carcerum, vel contigua carceribus, *ib.* n. 56. & 57.

Capella contigua, ut dicitur *al corpo di Guardia*, erecta ut milites ibi degentes audiant missam, maxime diebus Festivis, permitteat declarari non esse locus Immanum, *ib.* n. 58.

Capella realis, vulgo dicta *Una Maestà* positâ in publica via, nisi probetur fuisse construam auctoritate Ordinarii, non gaudet Immunitate, *ib.* n. 59.

Capella ista in palatio abbatali habens ingressum ab Atrio ejusdem palatii inservientis publicis utilitatibus, gaudent Immunitate ecclesiastica, quamvis palatium non sit unitum ecclesie abbatali, *ib.* n. 60.

Capella existens in palatio Gubernatoris quando immunitate gaudeat, *ib.* num. 61. An autem capella vendi, & alienari possit? Vide verb. *Septulura, n. 13. ad 162.*

Status capellæ obnoxia juri patronatus an mutari possit in scio patrono, *ib.* in nov. add. *De Capella Pontificis, ib.* in add. *Aucto.* n. 63. & seqq.

CAPELLANIA.

Capellaniæ aliae sunt mercenariæ, aliae collatiæ, & aliae gentilitez, omniumque declaratio menti admovetur; Vide verb. *Capellania, n. 1. ad 6.*

Episcopus nequit ullimode excludi à collatione, seu Institutione capellaniæ gentilitez, seu Jurispatronatus, etiamsi fundator in eius fundatione contrarium disposerit, *ib.* n. 7. & 9.

Ad titulum capellaniæ mercenariæ, & amovibili nemō potest ordinari; si tamen consentiente Patrone, & Episcopo conferatur alicui in titulum vita-lij, vel hujusmodi capellaniam in capella Papæ obtineat, poterit ipse ad Sacros Ordines promoveri, *ib.* n. 10. 11. & 12.

Explicatur *Aucto.* num. 11. *ib.* in nov. add. n. 56. & seqq.

Capellaniæ ereta in una ecclesia, non potest sine necessitate transferri de jure communis ad aliam ecclesiam, etiamsi sit capellaniæ de Jurepatronatus, *ib.* n. 13. ad 16.

Videtur tamen esse à Sancta Sede indulgendum ut capellaniæ Jurispatronatus possit transferri de loco ad locum, ut de facto fuit indutum, quod capellaniæ transferretur è castro ad aliud castrum de jure disponenti familiæ, *ib.* n. 17. & 18.

Capellaniæ obtinens non tenetur Sacros Ordines suscipere, sed missarum oneri potest per alium satisfacere, nisi in fundatione cautum sit, ut per se ipsum celebret, *ib.* n. 19.

Capellaniæ, in cujus erectione fundator sic dispositus: *Institutus Capellanus, qui missas celebret, aut ita: Eligatur Capellanus, vel Sacerdos, non est Sacerdotalis, & potest etiam conferti simplici Clerico* 14. annorum, *ib.* n. 20. & 21.

Capellaniæ hac conditione ereta: *Ut eligi debet unus Prebendarius, qui singula quoque die teneatur missam celebrare, & divitis officiis interesse, non est Sacerdotialis, & Capellanus potest per alium missas celebrare facere, ib.* n. 22.

Capellaniæ hac lege fundata: *Ut Capellanus per se ip-*

*sum missas celebrare teneatur, conferri potest simplici Clerico, in ea tamen etate, ut infra annum possit in Sacerdotem ordinari, nisi alia essent verba in fundatione posita, quæ requirent obtinentem tempore collationis esse actu Presbyterum, *ib.* n. 23.*

Referuntur quadam alia formulae, que si in capellaniæ fundatione sint apposite, compatuntur praeventandum non esse actu Sacerdotem, sed sat esse, ut infra annum possit ad Sacerdotium promoveri, *ib.* n. 24. ad 29.

Capellania, in cuius fundatione sic disponitur: *Eligatur Capellanus, qui actu sit Sacerdos, vel non confatur nisi Presbytero, requirit necessario quod praeventandum sit actualiter Sacerdos, ib.* n. 30.

Ad dignoscendum autem, an ad capellaniæ sit praeventandum Capellanus, qui sit actu Sacerdos, vel solum aptitudine, sequenda est *Theorica Sacra Rotæ Romane*, & fuse exhibetur, ac roboretur, *ib.* n. 31. ad 42.

Late dissertatur circa examen, utrum Capellania sit sacerdotalis, nec ne, *ibid.* in nov. add. num. 56. & seqq.

Capellania fundata cum onere interessendi divinis officiis in cathedrali, vel collegiata, requirit personale servitum, quod non potest adimpleri per subsistuum; si vero fundata sit in ecclesia non cathedrali, vel collegiata, seu in alia non habente servitum chori, non obstante fundatori clausula, ut Capellanus debet missas celebrare, & divinis inservire, seu interesse, non tenebitur sacerdotium suscipere, nec ad missas &c. per seipsum, sed sat erit, ut per alium adimpleat, *ib.* n. 43. & 44.

Explicatur *Aucto.* n. 43. *ib.* in nov. add. loc. cit.

Capellania cathedralis ecclesiæ, quærum redditus in distributionibus quotidiani consistunt, personalem residentiam requirunt, *ib.* n. 45.

Capellania sic instituta: *Ut Capellanus quotidie missam celebret, & si negligens fuerit, certam panam incurrit, vel ut dominus adiuvetur Capellano, in quo habitet & Divinis inserviatur, possit amoveri, & de alio provideri, non requirit personalem residentiam, ib.* n. 46. & 47.

Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi missas, & choro inserviendi, non sunt compatibilis cum Canonicibus, & Parochialibus, quamvis per earum Constitutiones licet servire per substitutum, *ib.* n. 48.

Capellania fundata: *Ut eligatur idoneus Capellanus Sacerdos, qui missam celebret, est Sacerdotalis, sed Capellanus non tenetur inservire per se ipsum, & potest celebrare per alium, ib.* n. 49.

Capellania non potest conferri filiis illegitimis Presbyterorum in ecclesiis, in quibus eorum Patres fuerunt Beneficiari, *ib.* n. 50.

Late discriptur circa examen; utrum capellania sit ecclesiastica, an laicalis, *ib.* in nov. add. num. 51. & seqq.

Alia vid. hoc tom. 10. in *Append.* decret. in *Tudertina capellanie. Romana capellanie; alia Romana capellanie. Neapolitana capellaniarum. Savonen. Polycastron. Brugen. Romana capellanie. Firmana capellanie. Camerinen. capellanie. Calertana capellaniarum.*

CAPELLANUS in communis.

Capellanus tenetur per se ipsum missas celebrare, si id verbis expressis, aut equipollentibus cautum fuerit in fundatione capellaniæ, ac in id quædam praeventitur formulæ, & quædam ad oppositum; Vide verb. *Capellaniæ in communis n. 1. ad 4.*

Capellanus, qui de mente testatoris quotidie per se ipsum celebrare teneatur, semel in hebdomada per alium poterit celebrare, immo etiam titulo honestatis, vel reverentia Sacramenti, aut alia justa causa poterit aliquoties, & etiam semel in hebdomada abstinere à celebratione, absque eo quod faciat tali die celebrare per alium, maxime si obligatio quotidie celebran-

ti
di

INDEX GENERALIS

250

di sit mere personalis ad ipsius Capellani personam directa, *ib. n. 5.* ad 8.
Explicatur Auctor *num. 6.* & excusat, *ibid. lit. A.*

Reprobatur Auctor, *n. 7. ib.*

Capellanus, qui tenet quotidie celebrare, non potest novam eleemosynam accipere, & duabus obligatiibus unica missa satisfacere, nisi in fundatione expresse cautum sit, quod nona tenetur sacrificium applicare, & Capellanus, qui potest per alium celebrare, non tenetur dare stipendium Sacerdoti celebranti ab ratione reddituum Capellaniæ, *ib. n. 9.* & 10.

Capellani amovibles, qui sunt nominati, vel electi ab heredibus testatorum ad celebrandas missas cum assignatione certi redditus juxta dispositionem testatorum, possunt assignare certam mercedem juxta morem Regionis Sacerdoti pro missis celebrandis, & pro aliam partem retinere, *ib. n. 11.* & 12.

Si vero reperitur injustum, v. g. quod celebrantur singulis annis missæ 30. S. Gregorii profunctio in ecclesia N. per Sacerdotem eligendum à N. cui solvant pro eleemosyna scuta 8. vel 10. Capellanus Sacerdos, sic electus, tenetur per se ipsum celebrare, *ib. n. 13.*

Capellanus, cui impositum est onus quotidie celebrandi, & si cessaverit celebrare, teneat v. g. solvere duos paulo pro qualibet missa non celebrata, non potest unquam vacare, nisi supplet per alium, *ib. n. 14.*

Non tenetur tamen, neque per alium celebrare tempore infirmitatis, non excedens 15. dies & ex Conc. Provinc. Mediolan. etiam per integrum mensem agrotæ, *ib. n. 15.* & 16.

Reprehenditur *num. 16.* Auctoris opinio, *ib. n. 16. in not.*

Si vero ex fundatione Capellanus non tenetur celebrare per se ipsum, cum talis Capellanus numquam possit à celebratione vacare, ipse non tenetur per alium celebrare, solum tempore infirmitatis non excedens 15. dies, *ib. n. 17.*

Sacerdos, aut substitutus à Capellano ad celebrandum pro fundatore, si omittat celebrare causa infirmitatis, per aliquot dies, non acquirit stipem missis omisis correspondentem, sed illa est ergo antea alteri Sacerdoti, ut celebret, vel est retinenda ab ipso Capellano, si per seipsum pro illis diebus celebret, *ib. n. 18.*

De amore Capellani ab officio quamplura colliguntur scitu necessaria, *ibid. in nov. add. num. 35.* & seqq.

Et hac occasione de vario Capellanorum genere quoad remotionis actum pertinet, disseritur, *ib. in nov. add. n. 41.* & seqq.

Si in fundatione alicuius capellaniæ dictum sit, quod presentetur capellanus, qui intra annum posse ascendere ad Sacerdotium, initium anni sumitur à die presentationis, *ib. in nov. add. n. 44.*

Capellanus Episcopi, qui cum eo recitat Officium, debet se illi conformare, & Capellanus eligendum ab Episcopo pro tempore, non est amovibilis, neque manualis, sed perpetuus, *ib. n. 20.*

Capellani ecclesiæ cathedralis, qui sunt membra ecclesiæ, debent incedere in processionibus, & sedere in choro immediate post Canonicos, nec inter eos debent interponi Rectores ecclesiarum aliarum, etiam præter Doctoratus, *ib. n. 21.*

Capellanus Presbyter prius ordinatus debet præcedere Capellano postea ordinato, licet ultimo ordinatus prius accepit possessionem capellaniæ, *ib. n. 22.*

Non potest Episcopus præcipere Capellaniæ capellarum campestrium Regularium, ne missas celebrent antequam celebretur missa ecclesiarum parochialium, *ib. num. 23.* & verb. Campana, *ad num. 17.* ad 21.

Capellanus non potest cogi ab Episcopo, ut celebret certa hora, quando in fundatione hoc non reperitur

injunctum; potest tamen adstringi (non censuris) ad providendum de proprio paramenta, *ib. num. 24.* & 25.

Capellanus semel examinatus, & approbatus quoad scientiam ab Ordinario, nulli examini exinde de scientia subjici potest, *ib. n. 26.*

In erectione capellaniæ, seu beneficii simplicis Capellano injungi non potest, quod testator non injunxit, nec immutari ejus voluntas, *ib. n. 27.*

Capellaniæ confraternitatum non potest sine expressa Episcopi licentia processiones facere, & si non adsit licentia Episcopi, non potest illas facere sine licentia Parochorum, per quorum territoriorum transendum est, nec potest in processionibus extra propriam ecclesiam deferre stolam, *ibid. num. 28.* ad 30.

Capellaniæ confraternitatum non debent ab Episcopo sine causa amoveri reluctantibus Confratribus, *ibid. n. 31.* & alii de iisdem; Vide verb. Confraternitas.

Capellanus quo tempore, loco, seu ecclesia, vel altari debeat celebrare missam, & pro quo debeat applicare, & quid possit quoad reductionem, satisfactiōnem, eleemosynam, & alia; Vide verb. Missa, ubi late of omnibus.

Capellanus habens obligationem inhabitandi domum à fundatore ad id reliquam instruunt supelleciliibus &c. tenetur omnimode ibi habitare, *ib. n. 34.*

CAPELLANUS MONIALUM.

Capellani Monialium debent esse maturæ aetatis, & si Moniales Jus habeant nominandi Capellani, potest illum Episcopus ob eum defecitum rejicare, & Abbatissa illum non recipere, si ab ipso derut juvenis; Vide verb. Capellanus Monialium *n. 1. 2.* & 3.

Ubi tamen senes, & proveci facili non inveniuntur, relinquunt prudentia Episcopi, ut etiam juvenes hebrei perspiciens omnibus possit admittere, *ib. n. 4.* & 5.

Regulares non possunt esse Capellani Monialium nisi propter penitium Presbyterorum Secularium, *ib. n. 6.*

Capellani Monialium debent esse amovibles, non aetatem perpetui, & intitulati; si tamen Moniales sint in quasi possessione praesentandi Capellani ad vitam, Episcopus non debet innovare, sed suorum Vitrium monumenta ad Sac. Cong. mittere, *ib. num. 7.* & 8.

Capellanus in ecclesia Monialium Regularibus subiectarum approbatur à Superiori Regulari; at Presbyteri Seculares, qui advocantur pro celebratione missarum, possunt ab Episcopo prohiberi, ne accedant, quamvis Moniales exemptæ sint, aut Regulares subiectæ, *ib. n. 9.* & 10.

Capellanus Monialium potest missam celebrare de Sancto, cuius officium ab ipsi Monialibus celebratur in choro, missali tamen Romano, in quo si missa particularis de eodem Sancto non adest, sumitur de communis; & idem quoad recitationem officii, *ib. num. 11.* & 12.

Capellanus Monialium non debet alium Presbyterum substituire sine licentia Episcopi, sive Vicarii Generals in casu impedimenti, *ib. n. 13.*

Capellanus Secularis de licentia Confessoris Monialium potest Eucharistia Sacramentum ministrare, & Episcopus nullum Capellani absque causa amovere debet, *ib. n. 14.* & 15. & 16.

Capellanus Monialium exemplarium, excluso Parochio, omnia Sacra menta etiam in articulo mortis ipsis administrat, *ib. in nov. add. n. 16.*

Nunquid obtineat quoad Moniales non exemptas, *ib. in nov. add. n. 17.* & seqq.

CAPELLANUS Militum, seu Missionarius Exercitus, vel Castrensis.

Capellani Militum, seu Missionarii Exercitus, vel Cas trenses in casibus, in quibus non adsit Breve Apo-

RERUM NOTABILIUM.

251

tolicum, aliter disponens, debent approbari ab Ordinario loci; immo dato, quod adit Breve Apostolicum, est bene, & caute ejus dispositio perpendenda, ac iudeum jurisdictionem non habent in Clericos; Vide verb. Capellanus Militum *n. 1.* ad 4.

Regi Capellani Majores non possunt pretendere, ut omnes Capellani, vulgo nuncupati *dei Prezidi, e Fortezza,* sint exempti à Jurisdictione Episcoporum diocesorum, & subjecti sue Jurisdictioni; & præbet quid iudeum concession sit per breve Clem. VIII. à Rege Philippo obtinent, *ibid. n. 5.* & 6.

Adducunt varia responsiones Sacra Congreg. Concil. ad dubia ei proposita occasione cujusdam Brevis Apostolica concessi Archiepiscopo Mechlinensi pro exercitu in Flandria, *ib. n. 7.*

Adducitur resolutio ejusdem Sacra Congreg. Concilii in responsione ad dubium ei propositum in una Mediolanensi pro Matrimonio contracto à Milite in Statione degente coram Capellano sui Tertii, *ibid. n. 23.* ad 25.

Adducitur alia resolutio ejusdem S. C. Conc. in una Derthonensi pro quodam Matrimonio celebrato coram Capellani Militæ Equestris in Terra Vaghera, *ib. n. 9.*

Afferuntur varia resolutiones Sacra Congreg. Concil. in dubio Jurisdictionis Capellanorum Exercitus occasione Militum à variis Germaniæ partibus in Italiani irrumptum, *ib. n. 10.*

Afferruntur varia alia resolutiones ejusdem Sacra Congreg. Concil. in una Cassensi quodam potestatem Capellani Militum circa assistantem praestandum Matrimonii contrahendis in eorum regimini existentium, *ib. n. 11.*

Matrimonia contracta coram Capellani exercitus à Milite degentibus in casuis, & stationibus hybridis, vel æstivis, aut in expeditione etiam cum Militaribus feminis sine licentia Ordinarii loci, vel sine speciali facultate Sedis Apostolicae nulla sunt; ut etiam nulla sunt contrafacta coram Acatholico, *ib. n. 12.* & 13.

Ad ubiorem notitiam consilium Capellanorum justas adducere novissimam resolutionem ejusdem Sacra Congregationis Concilii circa Capellanos Triremum Summi Pontificis, *ib. n. 34.*

Attendenda sunt Indulga Apostolica pro Capellani Militaribus concessa, & illorum exempla affiruntur, *ib. in add. Auct. n. 31.* & seqq.

De variis nominibus Magni Capellani Regum, tum de variis per diversa tempora illius juribus, *ib. in nov. add. n. 16.*

CAPILLITUM fictitium; Vide verb. Coma fictitia per tot.

C A P I T U L U M .

Quod ea, qua concernunt ejus convocationem, seu Congregationem.

Capituli convocationis qualiter, & per quem facienda; Vide verb. Capitulum art. 1. n. 1. ad 5.

Convocator Capituli non teneat explicare materiam convocationis in ipsa convocatione, & pro convocatione non requiri licentia Episcopi, si solium sic sine illa congregari; & non potest absque justa causa prohibere, ne convocetur; bene vero ex justa, *ib. n. 6.* ad 10.

Non potest tamen Episcopus cogere Canonicos ad sibi significantum quid tractare velini in Capitulo; bene vero ad sibi exhibendam copiam actorum, seu resolutionum Capitulorum, *ib. n. 11.* & 12.

Episcopus potest congregare Capitulum pro casibus, in quibus juxta sacros canones teneat exquirere ejus votum, vel consilium, & in aliis casibus spectantibus ad sui Dignitatem; non potest tamen pro spectantibus ad Capitulum uti Capitulum, *ibid. n. 13.* & 14.

Vicarius Generalis Episcopi, sive praesente, sive FERRAR. BIBLIOT. T. M. X.

absente Episcopo, in nullo casu potest convocare Capitulum exceptum; bene vero non exceptum, *ib. n. 15.* & 16.

Exstant legitima consuetudine, ut Episcopus seu Vicarius interveniat in omnibus Capitulis; etiam quæ fuit pro re spectante ad Capitulum, debet illa servari; non potest tamen nec Episcopus, nec Vicarius intervenire, seu perseverare, si in Capitulo agendum sit de interesse proprio, seu suorum, & expeditum, *ib. n. 17.* ad 20.

Ubi autem Episcopus, seu Vicarius juxta solitum, seu consuetudinem Capituli intervenerint, non potest ferre suffragium, nisi esset etiam Canonicus, *ib. n. 21.* & 22.

Episcopus in casibus, in quibus convocat Capitulum, debet in eo presidere cum omnibus prærogativis. Si tamen solum ratione consuetudinis adsit in Capitulis, & non convocando in actibus concomitantibus Capitulum, præminentia loci &c. spectat ad Caput Capituli, ni obster consuetudo, *ib. n. 23.* ad 25.

Episcopus, qui est Canonicus, sive in ecclesia sua diocesis, sive alibi, non potest uti Canonicus convocare Capitulum, vota recipere, & similia, sed hæc spectant ad caput Capituli; habet tamen præcedentiam, & præminentiam super omnes Canonicos, & Dignitates, *ib. n. 26.* & 27.

Capitulum convocari, seu celebrari debet in ecclesia, loco ad hoc determinato, nisi justa causa aliter expostulet, *ib. n. 28.* ad 31.

Capitula, seu Tractatus, & Congregationes, astusque Capitulares per Canonicos cathedralium, & collegiatarum ecclesiarum, fieri non debent eo tempore, quo celebrantur divina officia, *ib. n. 32.*

Definitio, nomen Capituli ecclesiæ cathedralis, & origo Capitulorum, *ib. in nov. add. n. 33.* & seqq.

Referuntur quatuor requisita, ut Capitula jure suo expleant negotia, *ib. in nov. add. n. 37.*

CAPITULUM quad ea, in quibus requiritur ejus consilium, vel consensu.

Jurium Capitularium diminutio, Vide verb. Capitulum art. 2. in nov. add. n. 1. & seq.

Capituli consensu requiritur in multis, & assignantur, *ib. n. 1.* ad 11. & in nov. add. n. 31. & seq.

Advertisendum est, quod consensu majoris partis sufficit in iis, quæ sunt communis pluribus uti universis, non autem uti singulis; & Capituli consensu præstandus est collegialiter, & eo ad id legitime congregato: ac quoties requiritur, facta sine illo etiam per Episcopum, sunt nulla, *ib. n. 12.* ad 14.

Reprehenditur Auctor, quod non recensuerit omnes casus, in quibus Episcopos adhibere debet consensum Capituli, *ib. in nov. add. n. 40.*

Capituli consilium requiritur in multis, & referuntur, ac generatim habendum est in arduis Ecclesiæ negotiis, *ib. n. 15.* ad 26.

At vero fere ubique habetur in plurimis consuetudo contraria, quæ legitima extante non amplius requiritur ipsius Capituli consilium, *ib. n. 27.*

CAPITULUM quad ea, quæ ipsum concernunt, & Sede plena, & Sede vacante.

Capitulum Sede plena, seu vivente Episcopo, potest etiam sine consensu Episcopi condere statuta de his, quæ respiciunt particularia ipsius Capituli negotia, aut proprios Capitulares concernunt circa reclam ordinacionem ecclesiæ, etiam sub premissis; successores tamen non obligant, nisi sint ab Episcopo confirmata; Vide verb. Capitulum art. 3. num. 1. & 2. & in nov. add. n. 71. & seqq.

Capitulum ex causa publicæ utilitatis potest statuta facere contra antiquam ecclesiæ consuetudinem etiam de ea non facta mentione; attentis tamen quibusdam, quæ dantur, *ib. n. 3.* ad 5.

Li 2 Ut

INDEX GENERALIS

Ut autem valeant statuta à Capitulo condita, quatuor potissimum requiruntur conditiones, quæ assignantur, *ib. n. 6.*
 Capitulum, vivente Episcopo, non potest facere statuta, quæ obligent extraneos, sive totam diœcesim; necnon plura alia, quæ exhibentur, *ib. n. 7.*
ad 12.
 Capitulo potest competere Jus conferendi beneficia etiam privative ad Episcopum; hocce existente Hæretico, concedere potest dimissoriam. Immo ipsas sufficienter obtinere ab uno ex Canonis, si reliqui propter hæresim sint dispersi, *ib. n. 14. ad 15.*
 Capitulum cathedralium, etiam vivente Episcopo, vocatione sua, & admittenda, ut coram Nuntii, ad concilia provincialia, præserium ad ea tractanda, quæ Capitula ipsa contingere dignoscuntur, ut etiam Capitula collegiatarum quasi episcopalem jurisdictionem habentia, *ib. n. 16. & 17.*
 Capitulum non potest residentiam Canonorum remittere, neque servitium condonare, *ib. n. 18.*
 Capitulum, Sede vacante, succedit in Jurisdictionem Episcopi, & potest omnia facere, quæ sunt Jurisdictioni Episcopi delegata etiam ex generali delegatione Sedis Apostolice; non in ea, quæ ei ex Concilio Trid. competit tamquam Sedis Apostolicae Delegato; Secus autem si competit utroque Jure, scilicet Ordinario, & delegato, *ib. num. 19. ad 22. & in nov. add. n. 75. & seqq.*
 Capitulum, Sede vacante, non succedit in Jurisdictione non competente Episcopo jure speciali, & inde consecratio praebentur, *ib. n. 23. ad 25.*
 Capitulum, Sede vacante, potest quadam constitutione facere obligantes totam Diœcesin, etiam in tempore futuri Episcopi, donec hic, vel ejus Successor easdem revocaverit; & tenetur Vicarium Capitularem constitutre infra octo dies post mortem Episcopi, *ib. n. 27. & 28.*
 Capitulum non potest cogi ad creandum Vicarium intra pauciores dies, quam octo, & infra illos dies antequam Vicarium constitutus, exercitum Jurisdictionis spectat ad totum Capitulum in solidum, non autem ad primam Dignitatem, *ib. n. 29. & 30.*
 Capitulum non potest eligere Vicarium Capitularem post mortem Episcopi, sed etiam quando Ecclesia vacat per translationem Episcopi ad aliam ecclesiam, aut efficiatur captivus ad hostibus Catholice Fidei, vel ingreditur aliquam Religionem, vel renunciat, vel est depositus, aut relegatus, *ib. n. 31. ad 35.*
 Non potest tamen Capitulum Vicarium constitutere in casu, quo Episcopus sit excommunicatus, vel suspensus, vel in casu, quo Episcopo in remota degente Vicarius Generalis ab ipso relicitus moriatur vel a Principe seculari ejiciatur à diœcesi, *ib. n. 36.*
 Capitulum non potest devenire ad electionem Vicarii Capitularis ante certam notitiam vacationis, nec post habitam notitiam mortis, vel translationis Episcopi, quando Vicarius Episcopi defuncti, vel translati missus fuerat a S. Sede, vel a Sacra Cong. Episcoporum, *ib. n. 38.*

Elegio Vicarii Capitularis debet fieri à Capitulo more solito capitolariter congregato, & per secreta suffragia, *ib. n. 39.*

Capitulum non potest eligere in Vicarium Capitularem, nisi unum tantum, vel ad summum duos, ut alterius mensibus Vicariatus munere fungantur, quoties ad id legitima adsit consuetudo, *ib. num. 40. & 41.*

Facta semel per Capitulum electione Vicarii Capitularis, non potest illum ad libitum revocare, & novum constitutere; ad quod justa accedente causa obtinenda est à Sac. Cong. Episc. licentia, *ib. n. 42. 43. & 44.*

Plures sunt causæ, propter quas solet Sacra Cong. Episc. facultatem concedere removendi Vicarium Capitularem ut indignum, & assignantur, *ib. n. 45.*

A Capitulo pro electione Vicarii Capitularis cir-

ca vocationem & absentes quid observandum sit, affertur, *ib. n. 40. ad 49.*
 Capitulum debet pro Vicario Capitulari eligere unum qui sit de gremio Capituli, si adsit idoneus, & qui sit Doctor in Jure canonico ab aliqua Universitate, *ib. n. 50. ad 53.*

Habilius tamen non Doctor tolerari potest, si Doctor haberi non possit, & tunc sibi eligere tenetur Consularem Doctorem, *ib. n. 54. & 55.*

Si capitulum eligat aliquem in Vicarium Capitularem non Doctorem, quando ades Doctorem, electio devolvitur ad Metropolitanum: si tamen Vicarius deputatus per Metropolitanum decederet, posset Capitulum novum eligere Vicarium infra octo dies ut prius, *ib. n. 56. 57.*

Capitulum non potest in electione, seu deputatione Vicarii apponere restrictivam, ut Vicarius Capitularis non possit procedere contra aliquem Capitularem absconsuam Capituli, nec quedam alia, quæ assignantur, *ib. n. 58. ad 62. verb. Ordo art. 3. n. 43.*

Capitulum post electionem Vicarii nullam exercere potest jurisdictionem, *ib. num. 63. & 64. verb. Ordo art. 3. num. 42. verb. Vicarius Capitularis art. 3. num. 39.*

Capitularibus Vicariis in regno Neapol. prohibetur concessio literarum dimissorialium pro prima clericali tonsura, alisque Ordinibus etiam anni a die vaccinationis ecclesiarum elapsus sit, absque speciali facultate Sac. Congregationis, *ibid. in add. Aucto. num. 68.*

Capituli extinctio non inducit suppressionem cathedralis episcopalis, *ib. in nov. add. Aucto. n. 67.*

Laudabile, & approbatum est statutum, per quod plures fratres, aut plures quam duo consanguinei primi, & secundi gradus excluduntur a voce activa in Capitulo, *ib. n. 65.*

Capitulum nequit celebrare missas in ecclesiis Regularium, ipsis renuentibus; Vide verb. Missa art. 4. num. 31.

Capitulum cathedralis non est salutandum à Concionatore cum titulo Reverendissimi, neque in absentia Episcopi, *ib. n. 66. & verb. Titulus n. 28.* Alia vide verb. Vicarius Capitularis art. 1. & 2.

Dantur Capitula, in quibus deest cathedra episcopal, & ita Sedes Vacans concipi nequit, & quænam sint, *ib. in nov. add. n. 82. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt Capitulum Regularium. Vide verb. Elefio art. 4. per totum.

CAPSULE.

Capsule pro eleemosynis ad missas ab ecclesiis auferri debent, si illis satisfieri non possit. Vide verb. Missa art. 2. sub num. 1. vers. Undecimo super quinto, vers. Decimo tertio An pena, & vers. Ad undecimum respondit.

Capsule pro eleemosynis nullummodo retineri possunt à Fratribus Minoribus. Vide verb. Votum. art. 2. n. 99.

CAPUCCINI.

Varia Capuccinorum concernentia. Vide verb. Capuccini, in add. Aucto. n. 1. & seqq.

CARCERIS pena quid sit. Vid. verb. Pena art. 2. n. 4.

CARDINALES.

Quoad eorum originem, creationem, & numerum.

Cardinalium origo figuraliter, exemplariter, ac nominaliter, unde desumpta; Vide verb. Cardinales art. 1. n. 1. ad 8.

Missis ipsis, quæ auctor afferit, indicatur Cardinalium denominatio in antiqua ecclesia, & de illorum origine disseritur, *ib. in add. n. 51. & 55.*

Creatione Cardinalium diversimode, diversique ritibus

pro diversitate temporum, & Pontificum fuit haec-nus facta, & nostris temporibus penitus obsolevit, quod in Ceremoniali Romano disponitur de promovendo Cardinalibus feria quarta Quatuor anni Temporum &c. & qui in presentiarum viget usus referatur, *ib. n. 9. ad 19.*

Licit ab Eugenio IV. fuerit decretum, quod Cardinals in secreto consistorio pronuntiati non dicantur Cardinals, antequam Cardinalatus insignia suscepient, neque vocem in electione Summi Pontificis habeant, donec sit eis licentia votandi concessa; hodie tamen res è converso se habet, *ib. num. 20. ad 23.*

Ad Cardinalatum promovendi debent habere ea omnia, & singula requisita, & qualitates, quæ pro Episcopis præficiendis à sacris canonibus decernuntur; & pro possibili ex cunctis mundi partibus sunt eligendi, ac ex Regularibus Mendicantibus quatuor saltu fieri debent Cardinals Theologi, *ib. n. 24. ad 26.*

Illegitimi etiam per sequens Matrimonium legitimati ad Cardinalatum Dignitatem non sunt promovendi, & multo minus spuri, *ibid. num. 27. & 28.*

Cardinalis eligendus debet esse prius Clericus; & qui filios, vel ex his nepotes habet, Cardinalis esse non potest: ut nec etiam frater ex uno parente germano, vel patruelis, consobrinus, aut amitus alicuius Cardinalis vivens, *ib. n. 29. ad 31.*

Item patruo, vel avunculo Cardinaline vivente, ejus ex fratre, vel sorore nepos, vel è converso nequit fieri Cardinals. Immo neque ullus potest esse Cardinalis, qui primo, aut secundo consanguinitatis gradu alicui Cardinali viventi sit conjunctus, *ib. n. 32. & 33.*

Bigami ad Cardinalatum non solent assumiri; nec ad Cardinalatum sumi assumendi, nisi lectionissimi, præcellentes, & undeque digni Viri, *ib. n. 34. & 35.*

Etatis pro Cardinalibus Presbyteris, & Episcopis requisita est 30. annorum, & pro Diaconis 22. annorum, *ib. n. 36. & 37.*

Numerus Cardinalium varius olim fuit pro varietate temporum, & Summorum Pontificum, qui juxta exigentiam temporum, seu rerum variam emergentiam plures, vel pauciores Cardinals creabant, *ib. n. 38. & 39.*

A tempore tamen Sixti V. numerus septuagenerius invariantia remansit, prout ipse adinstar illorum 70. Seniorum, quos Dominus Auditores Consiliarios Moysi dedit, constituit, 6. Cardinals Episcopi, 50. Cardinals Presbyteri, & 14. Cardinals Diaconi, *ib. n. 4. & 41.*

Reprehenditur Aucto. num. 22. & 24. Vide ib. ad n. 20. in not. lit. A.

Et idem Cardinalis Vicarius Urbis non cognoscit de causa sub titulis Cardinalium; atque supradicta procedere etiam in Cardinalibus Diaconis suis diaconiis, *ib. n. 26. & 27.*

Cardinales Episcopi ad legis residentiam tenentur, *ib. in add. Aucto. n. 28.*

Cardinales Episcopi suburbicarii, *ib. n. 31. & seqq.*

Jurisdictione Cardinalium in ecclesiis suorum titulorum longe minor est ea, quam eis tribuit Aucto. ib. in nov. add. n. 35. & seqq.

Ocasus disputationis super jurisdictione Cardina- lium in Ecclesiis suorum Titulorum, *ib. in nov. add.*

CARDINALES quoad eorum privilegia.

Cardinales plurimi potiuntur privilegiis, quibus eorum grandis ornata est dignitas, varia referuntur per viginti tres numeros, appositi uti oportet advertentia sub num. 5, quoad privilegium altaris portatilis ac demum remissive quoad alia; Vide verb. Cardinales art. 4. per totum.

Ex rationibus per Aucto. adductis num. 4. concludi non potest Cardinalem non Episcopum posse sibi eligere Confessoriam ab Ordinario non approbatum, *ib. in not. lit. A.*

RERUM NOTABILIUM.

majestatem æmulare contendat, præcipue collegium representantes, quod est honorabilis membrum in ecclesia Dei &c. *ib. n. 14. ad 18.*

Adductus decretum à particulari Congregatione editum, & à Clemente XI. approbatum, & servari mandatum circa ascensionem Decanatus Sacri Colle-gii Cardinalium, *ib. n. 19.*

Affert Constitutio Benedicti XIII. qua Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ad Episcopum Cardinalalem antiquorem, licet à Romana Curia absente, dummodo tempore vacationis ejusdem Decanatus apud priorem sibi commissam ecclesiam personaliter residet, devenire decernitur, pluraque alia quoad Ostiensis, & Veltinerensis ecclesiarum optionem, statuque, *ib. n. 20.*

Affert constitutio Clementis XII. qua prævia confirmatione, & innovatione alterius constitutio-nis san. mem. Pauli Papæ IV. anno 1555. editæ decernitur, Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ipso jure deferendum esse Cardinali antiquori Episcopo, qui tempore vacationis ipsius Decanatus in Romana Curia presens, vel ex causa publica, ac Romani Pontificis destinatione dumtaxat, non tamen ratione residentia apud aliam ecclesiam sibi commissam à dicta Curia absens fuerit, aliaque insuper statuuntur, & ordinantur tam circa ejusmodi de Decanatum, quam circa sex Episcopatus suburbiarios eidem Cardinalibus assignari solitos pro Titulo sui Cardinalatus, *ib. n. 21.*

Historia præcedentie Cardinalium super Episcopos, Archiepiscopos, & Patriarchas, *ib. in nov. add.*

CARDINALES quoad eorum Residentiam, & jurisdictionem in suis titulis, aut diaconis.

Cardinales tenentur residere in suis titulis; quod si in hac parte deficient, assignatur qualiter jam practicatum, & deinceps procedendum; Vide verb. Cardinales art. 3. n. 1. ad 8.

Cardinales non possunt à Romana Curia abscedere, vel extra permanere sine licentia Papæ sub variis pœnis, *ib. n. 9. 10. & 11.*

Cardinales etiam non Episcopi habent in suis titulis, & in ecclesiis sibi subjectis Episcopalem jurisdictionem, adducitur & explicatur responsum ad id datum à Gregorio XIII. necnon plura recententur exinde, quæ præstare valent, ac tandem concluditur posse Cardinales sive per se, sive per suos Vicarios in suis titulis reliqua facere, quæ sunt Jurisdictionis Episcopalis, *ib. n. 12. ad 25.*

Reprehenditur Aucto. num. 22. & 24. Vide ib. ad n. 20. in not. lit. A.

Et idem Cardinalis Vicarius Urbis non cognoscit de causa sub titulis Cardinalium; atque supradicta procedere etiam in Cardinalibus Diaconis suis diaconiis, *ib. n. 26. & 27.*

Cardinales Episcopi suburbicarii, *ib. n. 31. & seqq.*

Jurisdictione Cardinalium in ecclesiis suorum titulorum longe minor est ea, quam eis tribuit Aucto. ib. in nov. add. n. 35. & seqq.

Ocasus disputationis super jurisdictione Cardina- lium in Ecclesiis suorum Titulorum, *ib. in nov. add.*

CARDINALES quoad eorum privilegia.

Cardinales plurimi potiuntur privilegiis, quibus eorum grandis ornata est dignitas, varia referuntur per viginti tres numeros, appositi uti oportet advertentia sub num. 5, quoad privilegium altaris portatilis ac demum remissive quoad alia; Vide verb. Cardinales art. 4. per totum.

Ex rationibus per Aucto. adductis num. 4. concludi non potest Cardinalem non Episcopum posse sibi eligere Confessoriam ab Ordinario non approbatum, *ib. in not. lit. A.*

INDEX GENERALIS

254

Errat Aut. n. 18. Vide ib. in not.

De numero Privilegiorum, quibus Cardinales fruuntur, ib. in nov. add. n. 25.

De modo testandi Cardinalium ad instar Milium, & varia adnectantur ad materiam, ib. in nov. addit. n. 26. & seqq.

CARDINALES in Conclavi, & Sede vacante.

Cardinales ingredi debent Conclave transactis decem diebus à morte Papæ, ibique non possunt habere ultra duos servientes Clericos vel Laicos sibi benevolos, & Confessoriam à majori parte Cardinalium secreta suffragia eligendum; Vide verb. Cardinales art. 5. n. 1. ad 3. & not. noviss. ad n. 3.

Cardinales Episcopi, audita morte Papæ, tenentur ad Conclave, & post duos menses ab electione, & coronatione Papæ redire ad suum episcopatum sub pena contra Episcopos non residentes, ib. n. 4.

Cardinales non intrantes Conclave, vel exentes sine causa, non sunt amplius requiredi, nec admittendi ad electionem faciendam, & exeventibus infirmis, alii debent prosequi electionem, & convalescentes possunt redire, & qui intra 10. dies non se stiterunt, si prævenirent re integra, debent admitti ad Conclave, ib. n. 5. ad 7.

Dato casu, quod Papa pereat extra civitatem Romanam vel extra eam in qua erat Curia, tunc Cardinales tenentur convenire in civitate, in cuius territorio, seu distritu Pontifex obiit, & ibi in Palatio episcopal, vel alio commociori loco construere Conclave, cellis per cortinas divisis, & Papam de more eligere, ib. n. 8. & 9.

Cardinales in Conclavi solum vacare debent electioni Pontificis, nisi ecclesiæ necessitatibus urgeat ad alia, nec debent admittere ad se vententes, nec dati facultas cum eis secrete loquendi, immo sub excommunicationis latæ sententiæ pena inhibetur nunquam, vel scripturam ad Cardinales mittere, vel cum aliquo secreto loqui, ib. n. 10. ad 12.

Inniuit dispositio Gregorii X. ad properandam Pontificis electionem, ac talis dispositionis ratio, & executo tangitur, ib. n. 13. 14. & 15.

Cardinales in Conclavi exclusi non possunt ab electione adiuta, vel passiva ratione Excommunicationis, Suspensionis, vel Interdicti, & que insuper circa Conclave nunc vigeant, indicantur, ibid. num. 16. 17. & 18.

Cardinales in Conclavi existentes possunt in suis titulis jurisdictionem exercere non personaliter, sed per suos Vicarios, & Ministros, ib. n. 19. ad 21.

Cardinales non sunt cogendi intrare Conclave, nisi in casu, quo nullus velit intrare, vel in casu quo, non electo Pontifice, omnes simul, vel successive exire contingeret, ib. n. 22.

Sede vacante Cardinalium Collegium non succedit Pontifici in his, quæ ratione excellentia, dignitas, præminentia, ac prærogative tantum sunt reservata, & præbentur quæ inde consecrati non possint, ibid. n. 23. ad 32.

Cardinales, Sede vacante, nec in arduis possunt se immiscere, nisi pro terra ecclesiæ defendenda, & grandi evidenti periculo imminenti, nec potestatem aut jurisdictionem habent gratiam aliquam, aut justitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi, ib. n. 34.

Potest autem Collegium Cardinalium, Sede vacante, mittere unum Cardinalem pro terra ecclesiæ defendenda, vel evidentienti periculo, ne non mittere tamquam Nunium Cardinalem ad Papam electum in absentia, & ad illum reducendum ad Urbe; illius expensas necessarias constitutre de redditibus Rom. Ecclesiæ, & Legatum à Papa defuncto missum, urgente tamen necessitate, revocare, ib. n. 25. ad 39.

Duobus de Papatu contenditibus, & Generale Concilium convocare renuentibus, potest fieri convocatio à Collegio Cardinalium, ac potest & debet in-

trum in Papatu anathematizare, & extrudere, ib. n. 40. & 41.

Cardinalium Legatorum Apostolicorum officium non expirat per obitum Papæ, seu Sede vacante, ut etiam Congregationum Cardinalium facultates, quæ nec consueverunt renovari per novum, ibid. n. 42. 43. & 44.

Prefata tamen, Sede vacante, Cardinalibus in Conclavi manentibus, debent conquiscerre quoad negotia & causas, quæ expedientur per subscriptionem Cardinali Praefecti, seu habentis sigillum, non sic quoad ea, quæ in communione forma à solo Secret. expediri solent; indeque quid præstari queat ponitur, ib. n. 45. 46. & 47.

Recensentur Constitutiones Apostolice, quas Cardinales initio Conclavis jurati servate promittunt, ib. in nov. add. n. 48. & 49.

CARDINALES quoad eorum sepulturam, & quartam parochiale.

Cardinales Romæ decadentes, vel extra electa sepulta, ubi sepeliri debeant, Vide verb. Cardinales art. 6. n. 1. & seqq.

Ampliatur Aut. num. 1. ibid. in nov. add. n. 11. & seqq.

Cardinalis Regularis potest sibi eligere sepulturam ubilibet sine licentia Superioris Regularis, alias decadens, non electa sepulta, sepelitur in propria ecclesia sui tituli, ib. n. 6. & 7.

Nullis autem Cardinalibus permittitur sepeliri in Basilica Vaticana, & quarta parochialis debetur proprio Parochi ex funera Cardinalium, qui sepeluntur extra parochiam, ib. n. 8. & 9.

CARDINALES quoad quasdam Additiones Autoris.

Cardinales ad UrbeM accedentes Summo Pontifici se sistere debent, nec ab Urbe discedere possunt sine licentia ejusdem; Vide verb. Cardinales post Aut. 6. in add. Aut. n. 10.

Cardinales in Urbe non residentes qualibet ex causa excluduntur à participatione Rotuli, ib. in add. Aut. n. 11.

Accedentibus autem ad UrbeM ex causa legitima tributari portio pro tempore more, ib. in add. Aut. n. 12.

Formæ & solemnitas in exequi S. Rom. Eccles. Cardinalium servanda, ib. in add. Aut. n. 13.

Cardinales in causis Commissariis judicantes uti debent Notario archivii, ib. in add. Aut. n. 14.

Cardinalibus tribui potest ecclesia episcopalis in partibus Infidelium, ib. in add. Aut. n. 15.

Cardinalis Episcopus Residentie lege tenetur, ib. in add. Aut. n. 16.

Cardinalis Episcopi per ecclesiasticam ditionem, quibus honoribus prosequendi sint à Gubernatoribus, Vicelegatis, & Presidentibus, ib. in add. Aut. n. 18.

Cardinales tam in Urbe, quam in aliis civitatibus degentes, quando visitari debeant à Praefatis, ib. in add. Aut. n. 19.

CARO, CARNES.

Carnum esus prohibitus est diebus jejuni, Vide verb. Jejunium art. 1. n. 8.

Item prohibitus est diebus Veneris, & Sabbati; Vide verb. Abstinencia n. 1.

Dispensati circa esum canum, an, & quando censuram etiam dispensati à jejuni; Vide verb. Jejunium art. 1. n. 30. ad 34.

Si Nativitas D.N.J. Christi accidat in die Veneris, dispensantur omnes ab abstinentia carnis, exceptis illis, qui tenentur voto, vel Regulari observantia;

Vide verb. Abstinencia n. 8.

Hinc Frates Minores tenentur ad jejunium tali

dies

RERUM NOTABILIUM.

255

die: Vide d. verb. Jejunium art. 2. n. 27. & seqq.

Adyena, & peregrinian, & quando in locis sua peregrinationis teneantur abstinere à carnis? Vide verb. Lex art. 3. d. n. 31. ad 35.

Carnibus vesci in monasteriis Chartusiensibus est omnibus sub pena excommunicationis late sententia interdictum: ibid. in add. Aut. num. 1.

Carnium esus si alieni conceditur tempore jejuni, is servare debet leges prescriptas de una comestione, de non permiscentis epulis, de hora refectionis, & alius declarationis à Benedicto XIV. ibid. in add. Aut. num. 2.

Carnes comedie nequeunt in vespertina refectiuncula tempore jejuni, ibid. in add. Aut. num. 3.

Carnium esus die Sabbati prohibetur Latinis in Græcorum famulatu degenitus: ibid. in add. Aut. num. 3.

Carnium esus in die Sabbati per annum permititur in Regnis Castelle, Legionis, & Indianarum: ib. in add. Aut. num. 5.

Carnis privium, ita dictum tempus ante quadagesimum, quia Ecclesiastici, & Religiosi à carnis abstinere inciperant: ib. in add. Aut. n. 6.

Abusum comedendi carnes Dominica prima Quadragesima, spectacula, ludosque publicos diebus festis fieri solitos ab ecclesia Mediolanensi extirpat S. Carolus Borromeus. Et ad rem alia: Vide ibid. in add. Aut. num. 7.

CASTITAS. Vide verb. Votum art. 2. d. n. 117. usque in finem.

CASUS fortuitus quid sit? Vide verb. Commodatum; num. 19.

CASUS RESERVATI. Vide verb. Reservatio Casuum.

CATECHUMENI.

Catechumeni non ante, sed post Baptismum veste canida sunt induendi: Vide verb. Vestis n. 18.

Catechumeni an sint spelunendi in ecclesiastica sepulitura: Vide verb. Sepultra n. 172.

CATENÆ infamis pena quid sit? Vide verb. Pena art. 2. num. 5.

CAUSA efficiens, seu Ministri Matrimonii sunt ipsi contrahentes: Vide verb. Matrimonium art. 1. à numer. 27. ad 32.

CATHERDRATICUM.

Cathedralicum quando introductum, & quid sit? cur sic dicatur, & etiam synodatum. Vid. verb. Cathedraticum n. 1. 2. & 3.

Communitas, aut collegium potest quidem ligari suspensione, & interdicto, minime tamen excommunicatione: ibid. num. 12.

Fallitus Auttor dum hoc loco ait, posse Superiores locales censuras ferre in subditos. Recensentur porro causas, in quibus Superiores possint sine consensu Capituli Generalis vel provincialis censuras ferre: ib. in nov. add. Aut. n. 10.

Ereditate declaratur Auttor in divisione censurarum: ib. in nov. add. Aut. n. 1. & seqq.

Censura ferri non potest nisi in delinquentes christianos, in rationis capaces, & in subjectos jurisdictioni ferentis ipsam, ib. n. 9. 10. & 11.

Communitas, aut collegium potest quidem ligari suspensione, & interdicto, minime tamen excommunicatione: ibid. num. 12.

Ex speciali jure non ligantur Episcopi sententia generali suspensions, aut interdicti, nisi de ipsis speciali mentis fiat, & sic etiam Cardinales: ib. n. 13. & 14.

Denique Imperatores, & Reges ob sua Dignitatis excellentiam censura aliqua ab Episcopis ligari non possunt: ib. n. 17.

Aut validitatem censurae requiritur culpa gravis, & in suo genere completa cum consumaciam, seu inobedientia delinquens, & haec per singula reseruantur: ib. n. 16. ad 20. & in add. Aut. n. 45. & seqq.

Ad incurrandam censuram in foro externo requiritur sententia declaratoria commissi, cui est Censura jure ipso alligata, non tamen in foro interno: ib. in add. Aut. n. 47. & 48.

Ad validitatem censura ferenda ab homine requiritur etiam tria monito, nisi urgens necessitas alius suadeat, & traditur praxis, at non sic ad validitatem censurae late sent. à Jure statute: ibid. numer. 21. ad 25.

Censura Interdicti potest infligi etiam ob peccatum alterius, non sic censura excommunicationis majoris, & suspensionis proprie, & stricte accepta: ib. n. 26. 27. & 28.

Ab incurrandis censuris tres principiæ cause excusat, & assignantur: ib. n. 29. ad 31.

Quando appellatio fit post latam excommunicationem, &c. non habet vim suspendendi, sed solum de-

vol-

INDEX GENERALIS

volvendi, ut Superior possit cognoscere de justitia censuræ, *ib. n. 32.*

Innocens censuratus, v. gr. excommunicatus secundum allegata, & probata in foro externo pro tali habere se debet, quavis coram Deo ab ea immunis sit, & in secreto contra eam agere possit, *ib. n. 33. & 34.*

A censuris à Jure, si non sint reservatae, absolve potest quilibet Confessarius pro foro interno conscientia, pro foro tamen externo Superior Censurati, & à censuris ad hominem nonnisi qui eas tulit, vel ejus Delegatus, vel plene Superior Censurantis, at Archiepiscopus respectu suffraganeorum tantum in casu appellationis, *ib. n. 35. ad 37. & in add. num. 54. & seqq.*

Ad propositum refertur declaratio Clementis XI. *ib. ad n. 36. in nov. add.*

Nemo tamen absolvitur debet à gravibus censuris, sive pro foro externo, sive pro foro interno, nisi prius serio promittat de parendo mandatis ecclesie, vel absolvienti, & non committingo imposterum hujusmodi delicta, *ib. n. 38.*

In articulo mortis potest quisvis Confessarius, & in defectione Confessarii quilibet Sacerdos a quibusvis censuris absolvetur, sub onere tamen, ut elapsus pericula penitentis coram Superiore compareat ad executandum quod ille prescripsisset, *ib. n. 39.*

Potest quis pluribus censuris ligari, & potest absolviri ab una, & non ab aliis ad differentiam peccatorum; & excommunicationis censura ligatus non potest à peccatis absolviri, nisi prius ab ipsa absolvatur, *ib. n. 40. & 41.*

Forma absolutionis à censuris non habet præfixa, & determinata verba, sed potest dari verbis exprimenteribus absolutiōnē talis specialis censuræ, à qua fit absolutione. Sed de istis, & aliis. Vide verb. Excommunicationis, *verb. Suspensiō. & verb. Interdictum, & ib. in nov. add. ubi de Auctoritate Episcopi in Exemptis quoad censuras inferendas.*

Reo coram, ejusque contumaciam cessante, non cessant censuræ, nisi per absolutionem tollantur, maxime loquendo de censuris absolute lati, *ib. num. 43.*

Absolutio à censuris contradicit ex causa violatae Immunitatis à quibus dari possit, vel non? Vide verb. Immunitas art. 3. d. n. 142. ad 152.

Quando censuræ sint latæ, vel ferendæ sententiae, & quando incurvantur, vel non, anno sententianis Judicis, Vide verb. Lex art. 2. d. n. 27. ad 44. & verb. Censura, *in nov. add. n. 8. & 9.*

Privilegium, ne quis inconsulta S. Sede censuris irretrahi possit, non affici Ordinariorum Sententias, idque nec probat ab eorum iurisdictione exemptionem; Vide verb. Censura in add. n. 44.

Num Episcopus extra diocesim ferre censuras possit in subditos suos, *ib. in nov. add. n. 60.*

Mulier an competere possit potestas ferendi censuras, *ib. in nov. add. n. 61.*

De forma ferendi censuras; *ibid. in nov. addit. num. 62.*

Alia ad rem, puta ad captum pleniorum censuræ late à jure, & late ab Homine &c. Vide verb. Excommunicationis, Interdictum, & Suspensiō. Et qui operatur aliquid cum conscientia errore censurae gravius quidem eum peccare, sed censuram non incurrit, vide verb. Excommunicationis art. 11. n. 1. Ac denique ignorantiam censura ab eadem excusat; Vide verb. Reservatio casuum n. 39.

CENSUS.

Quid ea, quæ concernunt ejus esse, & conditions.

Hoc nomen census accipitur varie, & exhibentur ac declarantur acceptiones, necnon præbeunt quis Censurarius, & quis Censuaria; Vide verb. Census n. 1. ad 5.

Census dividitur in reservativum, & consignativum, atque hic in realem, personalem, mixtum, perpetuum, & temporalem, at isti subdividuntur, scilicet perpetuus in redimibilem, & irredimibilem, & temporalis in temporalem ad certum tempus, & in temporalem ad incertum tempus, quæ omnia per definitio nem explicantur, *ib. n. 6. ad 11.*

Ut census sit licitus ac justus Jure nature, saltem quatuor conditions requiruntur, & assignantur, ut autem sit licitus, & justus Jure canonico, plures aliae conditions requiruntur, *ib. n. 15. ad 18.*

Quavis allatum S. Pii V. constitutionem ob solam presumptionem usurpa esse latam, & consequenter in conscientia non obligare, ubi Contractus Censualitatis ab usura aliâs immunitis est, teneant Navarras, & alii: nihilominus omnino tenendum est dicti constitutionem Pianam, ubi usu receptus est, & per legitimam contrarium consuetudinem non est abrogata, absolute obligare, secus autem è contra, *ib. n. 19. 20. & 21.*

Sed Vide *ib. in add. Aut. n. 19. & seqq.*

Census personalis non transit in realem; quavis detur hypotheca, quæ pereunte census non perit, *ib. in add. Aut. loc. cit.*

Censum, & cambiorum fructus à communis tibus ditionis ecclesiasticae conventi ad aequitatis rationem fuerunt redacti à Benedicto XIV. *ib. in add. Aut. n. 28.*

Census consignativus realis omnis ex parte tam Censuræ, quam Censuaria, seu Censualitatis, ubi non est in usu Plana constitutio, est licitus de Jure naturali, & sic etiam personalis, si super persona fructifera, secus autem de Jure canonico, *ib. n. 22. 23. & 24.*

Census perpetui creati ad formam Bullæ Piana commerantur inter bona immemorabilia, & spectantes ad ecclesias, & loca pia reduci non possunt ad minorem fructum sine Beneplacito Apostolico, *ib. n. 25. & 26.*

Regulares nequeunt censurario nomine recipere pecuniam sine Beneplacito Apostolico, *ib. n. 27.*

Videndus Aufilius in lib. singulari, de censibus quod attinet ad ea, quæ pertinent ad censum reservativum, & consignativum, *ib. in nov. add. n. 1.*

CEREI.

Cereus paschalis quando sit accendendus; Vide verb. Resolutions Sac. Cong. n. 86.

Cerorum ardentiæ usus an, & quomodo prospicuntur; Vide verb. Suffragia n. 20.

CESSIONES.

Cessio bonorum; Vide verb. Restitutio art. 5. d. n. 49. ad 59. & verb. Soluto d. n. 3. ad 6.

Cessiones commodi exigendi fructus beneficiorum, prohibentur sub pena excommunicationis, & annulantur à Benedicto XIV. *ib. in add. Aut. n. 1.*

Cessiones commodi exigendi pensiones factæ intra sex menses à die capite possessionis beneficii annulantur; *ib. in add. Aut. n. 2.*

CHARACTERE sacramentalis; Vide verb. Sacramentum d. n. 33. ad 41.

CHARITAS; Vide verb. Virtus d. n. 34. ad 87.

CHARITATIVUM subsidium; Vide verb. Subsidium Charitativum.

CHIROMANTIA quid sit? Vide verb. Supersticio num. 20.

CHOREÆ; Vide verb. Clericus art. 4. d. n. 13. & verb. Luxuria n. 88.

Choreæ extrema die bacchanalium usque ad medianam noctem produci vetantur in tota Ecclesiastica ditione, *ib. in add. Aut. n. 2.*

CHOREPISCOPI quid, quod eorum officium, & quæ ab ecclesia sublati; Vide verb. Episcopus art. 1. d. n. 36. ad 41.

CHRIS-

RERUM NOTABILIUM.

CHRISMA.

Chrismæ benedicti nequit nisi ab Episcopo; Vide verb. Chrismæ in add. Aut. n. 1.

Chrismæ pro ecclesiæ Gratias recipi debet ab Episcopo Catholico; & quidem ab Ordinario; *ib. in add. Aut. n. 2.*

Quavis chrismatis consecratio sit unum ex praecipuis munib[us] Ordinis Episcopalis, accepunt utramque aliqui simplices Sacerdotibus à Summo Pontifice facultatem illud consecrandi; *ibid. in add. Aut. n. 3.*

Verum non ita frequenter fuit data facultas hujusmodi simplicibus Sacerdotibus; *ib. in add. Aut. n. 4.*

CHRISTIANA charitas quando sufficiat pro absentia residentia; Vide verb. Canonicus art. 5. n. 34. verb. Episcopus art. 3. n. 4. & verb. Parochus art. 2. n. 39.

CHRONOLOGIA quid; Vide verb. Mundus n. 211.

CIBORIUM SACRUM.

Ciborum Sacrum non potest vendi, nec oppugnari; Vide verb. Resolutions Sac. Congr. n. 210.

Cibori Sacri fur quis ponas incurrit; Vide verb. Fur d. n. 75. ad 80. & verb. Pena art. 2. n. 38.

CINGULUM pro missa congruentia debet esse ligatum, quam sericum; Vide verb. Resolutions Sac. Congr. n. 319.

CICLOMETRIA quid; Vide verb. Mundus n. 290.

CIRCUI MINORES sunt ambo Tropici, & ambo Polares; Vide verb. Mundus n. 149.

Circuli Tropici, unde dicti, & cur unus vocetur Tropicus Canarii & alter Tropicus Capricorni; *ib. n. 150.*

Circuli Polares, unde dicti, & cur unus vocetur Antarticus, & alter Antarcticus; *ib. n. 151.*

Quid de habitabilius sub istis polaribus circulis, *ib. n. 152.*

Diæti quatuor circuli minores dividunt Mundum in quinque partes, seu zonas, quæ assignantur; *ib. n. 153. ad 156.*

CIRCUMCISIO.

Circumcisio fuit verum, & proprio dictum Sacramentum delictivum culpe originalis, & collatum gratia ex opere operato; Vide verb. Circumcisio n. 1. & 2.

Hoc tamen non est certum, & à Viris Theologis, ut plurimum negatur; *ib. in nov. nov. & ad 21.*

Circumcisio non solum fuit Sacramentum Legis scriptæ, sed etiam Legis naturæ; immo circumcisio in lege scripta non fuit aliud Sacramentum ab eo, quod erat in lege naturæ, sed idem magis determinatum; *ib. n. 3. & 4.*

In lege naturæ ante circumcisionem fuit à Deo institutum Sacramentum aliquod pro justificatione Parvulorum; *ib. n. 5.*

Circumcisio data 400. circa annis ante legem scriptam tunc non nisi genus Abrahæ adstringebat; *ib. n. 6.*

Pro feminis enim post instituta circumcisionem remansit, & perseveravit Sacramentum legis naturæ. Cur circumcisione pro solis masculis, & in membro genitali; *ib. n. 7. ad 9.*

Circumcisio, & Baptismus in multis differunt, & in multis convenienter inter se, & differunt, ac objections diluntur, quibus originalis impetratur delicto respectu Circumcisionis, demumque concludit circumcisionem, & legis naturæ Sacramentum Characterem impressum; *ib. n. 10. ad 21.*

CIRCUMSTANTIE peccatorum: Vide verb. Paenitentia Sacramentum art. 2. n. 100. ad 124.

CIVITAS, CIVILITAS, CIVES.

Civitas multis modis sumit, & assignantur, necnon

BERRAR. BIBLIOTH. TOM. X.

ad invicem conferuntur civitas, & urbs, una cum quid opidum; castrum, villa, & villicus; Vide verb. Civitas &c. n. 1. ad 15.

Solam illam dici civitatem, quæ habet Episcopum, sustinet multi, plurimi autem alii verius, & melius censem ad essentiam civitatis non requiri neque Episcopum, neque cathedralem; *ib. n. 17. 18. & 19.*

Dicta poena an procedat solum, quando occiso processit ex facto ciuitatis, vel etiam quando processit ex odio privato aliquorum ciuitum; *ib. n. 22. ad 24.*

Cathedralis ratione occisionis Episcopon amittit ipso jure, sed sententiam requirit, & si occiso fuit in sui defensionem cum moderamine incipiata rutilæ, aut eum non agnoscat, poena privationis non incurritur episcopalis Dignitatis, ut nec erat si solum vulnus; *ib. n. 26. ad 31.*

Civitas, qua auxilium, consilium, aut favorem dedit ad occidendum, seu offendendum Cardinalem, privatam cathedralitatem, & eadem privari etiam potest si conspiret contra Sedem Apostolicam, vel si tota labatur in haeresim; *ib. n. 32. ad 34.*

Civitas condemnata ad aratrum non potest amplius edificari absque speciali licentia Principis; *ib. n. 35. & 36.*

Civitas tamen privata cathedralitate propter occisionem proprii Episcopi &c. remanet adhuc civitas quoad privilegia secularia, & privata cathedralis propter delictum, non privata diocesi; *ib. n. 37. & 38.*

An privatio ciuitatis dignitate episcopali ob occisionem Episcopi sit perpetua, vel temporalis, & de privatione ob occisionem Praepositi; *ib. n. 39. ad 41.*

Differentia est inter jus ciuitatis, & Jus ciuitatis, & quænam ea sit; Vide *ibid. in nov. add. n. 108. & seqq.*

Civitas tripli modo acquiritur, primo per nativitatem, secundo de jure, tertio per privilegium, & undeque elucidantur; *ib. n. 42. ad 46.*

Circumcisio effectum vera, & naturalis ciuitatis requiratur nativitas in loco; tamen si occasionaliter extra sequatur, habetur ac vera, & naturaliter quis natus esset in propria patria; *ib. n. 47. & 48.*

Originarius, seu oriundus dicitur à nativitate propria seu paterna, & ex Jure civili locus originis est, in quo pater natus est; *ibid. n. 49. & 50.*

Et ideo vulgo dicitur, non matris, sed patris spectandum esse originem; *ibid. in nov. add. num. 113. & 114.*

Quomodo id tamen intelligatur; *ib. n. 7. & seqq.*

Num natus ante cooptiōnem patris in ciuitum numerum pro cive originario haberi debeat; *ib. in nov. add. n. 118. & 119.*

Civitas acquiritur etiam per spiritualem nativitatem, & ciuitatis originis non amittitur ob alterius loci incolatum necessarium, vel occasionalem, & hæc acquiritur decennali habitatione cum animo tamen perpetuo permanendi in tali loco, ad domicilium quid sit, & in quo differat ab habitatione; *ibid. num. 53. ad 66.*

Non contrahitur ciuitas domiciliaria per permanentiam in ciuitate per decem annos, immo nec per tringula in servitio aliquius Domini; *ibid. num. 57. 58. & 59.*

Civitatem domiciliariam potest quis habere in pluribus locis, & ciuitas legitime acquisita cum habitacione, & solutione onerum constituit aliquem verum ciuitem, ita ut possit consequi officia ciuitatis debita; nec amittitur per quamdam necessarium, seu occasionalem absentiam; nec fit prejudicium ex possessione bonorum extra territorium; *ibid. num. 60. ad 64.*

Quid requiratur ad domicili constitutionem, ut ciuitatis domiciliaris comparetur; *ibid. in nov. add. num. 120.*

Et ad hunc effectum an novi domicili ratio habeatur, si in fraude mutatio fiat; *ib. in nov. add. n. 121. & 122.*

Kk Ci-